

XAVER

časopis banskobystrických bohoslovcov
ročník XVII. 3/2010

Hľa, otvára sa brána nebies dokorán...

Rozhovor s novým rektorom

Prváci

Svätci v dejinách

XAVER

Časopis bohoslovcov
Kňazského seminára
sv. Františka Xaverského v Badíne

vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne
ročník: XVII.
číslo: 3/2010

šéfredaktor
Jozef Benčat

jazyková korektúra
Mgr. Dušan Rončák

teologický poradca
ThLic. Ján Viglaš

technické spracovanie
Ján Jáger, Jozef Benčat
coverfoto: Marek Borko

adresa redakcie
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

tel: (+421) (0) 484182602
e-mail: redakcia@xaver.sk
web: www.xaver.sk
bankové spojenie časopisu
0434002927/0900
cirkevné schválenie
Biskupský úrad B. Bystrica, č. 1377/98

ISSN 1335-2628

Z O B S A H U

<i>Nový „farár“ seminára.....</i>	<i>6</i>
<i>Rozumní sa budú skvieť.....</i>	<i>8</i>
<i>Podstata kresťanstva.....</i>	<i>10</i>
<i>Život so srdcom na dlani.....</i>	<i>12</i>
<i>Nové tváre v našom seminári....</i>	<i>14</i>
<i>Reťaz do neba.....</i>	<i>17</i>
<i>Pútnické miesto uprostred sídliska....</i>	<i>20</i>
<i>Vernosť ako prejav lásky.....</i>	<i>22</i>

šéfredaktor
Jozef Benčat

redaktor
Ján Uhnák

redaktor
Peter Lupták

redaktor
Michal Válka

distribúcia
Marek Melich

redaktor
Dušan Rončák

redaktor
Peter Píš

redaktor
Marián Husár

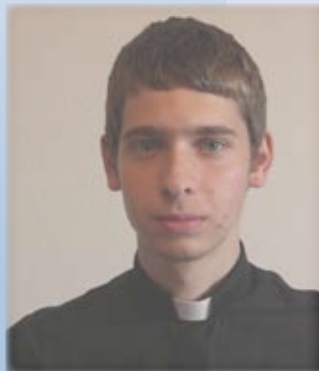
Milí čitatelia,

Nachádzame sa v „dušičkovom“ období, keď si spomíname na svojich drahých zosnulých. Spomíname si na tých, ktorých sme mali radi, na tých, ktorých sme milovali, no ktorí nás opustili. Pri spomienke na nich sa nám otvárajú prebolené rany. Cítim s vami, že mnohí z vás stratili blízkych aj v tomto roku. Podobne ako keď niekto odchádza na ďalekú cestu alebo na dlhý čas a my za ním smútime, tak aj teraz. S bolesťou si spomíname na svojich drahých, ktorí odišli do večnosti.

Verím, že aj napriek tejto bolesti, ktorú cítite, horí vo vás svetielko nádeje. Nádeje, že sa ešte spolu stretnete vo večnosti. Ved' aj vo vyznaní našej viery sa modlíme, že veríme vo večný život. A táto skutočnosť, že vďaka nášmu Vykupiteľovi Ježišovi Kristovi môžeme byť spasení my a s nami aj naši blízki, radikálne mení pohľad na smrť, na odchod do večnosti. Veríme, že naši zosnulí neodišli do ničoty alebo do nejakého prázdna, ale že odišli k nášmu Nebeskému Otcovi, ktorý ich nekonečne miluje. Veríme, že ak sú v Božej milosti, teda v priateľstve s Bohom, budú určite spasení!

Viem, asi stále za nimi smútime a v srdci cítime bolesť. Odišli od nás na dlhý čas, a k tomu možno ešte stále trpia v očistci... Čo teraz? Dá sa im nejako pomôcť, aj keď s nimi nemôžeme byť? Áno, predsa im môžeme pomôcť! Môžeme na nich pamätať vo svojich modlitbách. Zvlášť sa za nich môžeme utiekať u našej nebeskej matky Márie a dôverovať v Božie milosrdenstvo. Tiež môžeme za nich obetovať svoje ťažkosti a trápenia. Môžeme za nich dať odsľúžiť svätú omšu. A najmä môžeme v tomto čase pre ne získať úplné alebo aspoň čiastočné odpustky. Spôsobov je veľa, využime ich. Sú to prostriedky, ako sa môžeme „skontaktovať“ so svojimi drahými. A hlavne prostriedky, ako im môžeme pomôcť.

Milí čitatelia, usilujme sa všetci žiť svoj život správne. Aby sme potom v nebi aj s našimi drahými skrze Božiu milosť mohli naveky vzdávať vďaka nášmu milovanému Nebeskému Otcovi.

NEWS

Začínajúci akademický rok 2010/11 napriek svojmu krátkemu trvaniu už priniesol množstvo zaujímavých udalostí, ktoré by nemali ostať nepovšimnuté. Preto vám vyberáme z nich krátky prehľad najdôležitejších.

Leto plné akcií

V letnom období sa každoročne náš seminár počas neprítomnosti bohoslovcov stane dejiskom mnohých zaujímavých akcií. Okrem viacerých duchovných cvičení či táborov tento rok vynikli najmä dve. Stretnutie rehoľných sestier, vďaka ktorému sa prostredníctvom prenosu Slovenskej televízie o akcii i o seminári mohli dozvedieť v celej krajine a ktoré bližšie predstavujeme v osobitnom článku, sa konalo 29. augusta. Biblická konferencia o starozákonnej Knihe Exodus, ktorú svojou aktívnou účasťou poctili aj významní bibliisti zo zahraničia, zas zamestnávala život seminára v posledný „prázdninový“ víkend 11. – 12. septembra.

Duchovné cvičenia pod prešovskou kalváriou

Všetci badínski bohoslovci sa vo štvrtok 16. septembra zišli pod prešovskou kalváriou, aby si v Exercičnom dome svätého Ignáca vykonali duchovné cvičenia. Páter Patrik Kovaľ SJ vybral na tohtoročné duchovné cvičenia tému Túžba vidieť Ježiša. Až do nedele sme tak mali k dispozícii 420 minút meditácie v tichu a modlitbe s Bohom a mohli sme objavovať to, čo je v našom živote najdôležitejšie.

Veni Sancte

Slávnostnou bohoslužbou spojenou so vzývaním Ducha Svätého sa začal 23. septembra v kňazskom seminári v Badíne akademický rok 2010/2011. Dekan našej bohosloveckej fakulty doc. Marian Šuráb odovzdal deviatim prvákovi vysokoškolský index a do pedagogického zboru počas slávnostného stretnutia akademickej obce pribudol Dr. Dušan Kováč, ktorému otec biskup udelil misiu na vyučovanie latinského jazyka. V našom seminári v súčasnosti študuje 47 denných a 36 externých študentov.

PodĎakovanie za úrodu

Na pozvanie dekana Mons. Petra Mišíka sme navštívili 30. septembra Kostol Narodenia Panny Márie v Novej Bani. V tomto chráme sa totiž od roku 1954 slávi Roľnícka nedeľa a pri tejto príležitosti veriaci skrášľujú chrám výzdobou z plodov úrody. Tohtoročné obrazy sledovali motív Božej starostlivosti o človeka, ktorý vyvrcholil v Chlebe lásky, symbolizujúcom ľudskú námahu i Eucharistiu zároveň. Vrcholom tejto návštevy bolo slávenie sv. omše, ktorú celebroval generálny vikár Mons. Marián Bublinc. Pri príležitosti spomienky na sv. Hieronyma sa v homílii venoval myšlienke Benedikta XVI., aby sme vo Svätom písme objavovali skutočné Božie slovo.

17. výročie posvätenia seminára

Seminárne spoločenstvo kňazského seminára si v pondelok 4. októbra 2010 pripomenulo 17. výročie posviacky seminára. Jeho činnosť v roku 1990 obnovil diecézny biskup Rudolf Baláž v provizórnych priestoroch hradu v Slovenskej Ľupči. V máji 1991 sa z jeho iniciatívy začalo so stavbou novej budovy seminára v Badíne, ktorú sa podarilo zrealizovať za dva a pol roka stavebných prác. Počas svojej histórie mal seminár troch rektorov: Mons. Tomáša Galisa, Mons. Vojtecha Nepšinského a v súčasnosti Jána Vigľaša.

Personálne zmeny vo vedení seminára

Nový akademický rok 2010/11 je v Kňazskom seminári v Badíne charakterizovaný viacerými personálnymi zmenami. Po jedenástich rokoch nastala v čele seminára výmena rektorov. Po odchode Mons. Vojtecha Nepšinského na post dekana vo Zvolene zasadol do funkcie rektora ThLic. Ján Vigľaš. Ďalším kňazom, ktorý opúšťa seminár, sa stal náš študijný prefekt Miroslav Kuric, ktorý bol povolaný za farára farnosti Nemecká v Rožňavskej diecéze. Podstatná zmena sa odohrala aj v komunite sestier, z ktorej odišli sestry Katarína a Elekta a prišla sestra Rút. Odchádzajúcim predstaveným a sestram zo srdca ďakujeme za ich starostlivosť a všetkým „nováčikom“ na ich nových pôsobiskách vyprosujeme Božie požehnanie.

Takto teda vyzerali prvé dva mesiace nového školského roka v seminári. Už teraz vieme o niektorých plánovaných akciách na ďalšie obdobie, preto ich budeme pozorne sledovať a následne aj vás informovať...

Vaša redakcia
(-va-; -du-)

foto: Dominik Jáger, Marek Borko, archív

NOVÝ „FARÁR“ SEMINÁRA

rozhovor s novým rektorom

V mnohých farnostiach došlo na začiatku letných prázdnin k výmene kňazov. Podobná zmena sa dotkla aj nášho seminára. Nemáme síce farára, ale na čele celej inštitúcie stojí rektor seminára. Túto funkciu opustil po jedenásť rokoch o. Vojtech Nepšinský a do nového úradu bol vymenovaný o. Ján VIGLAŠ, ktorého by sme vám chceli predstaviť v nasledujúcom rozhovore.

Otec rektor, po desiatich rokoch aktívnej pastorácie vo farnosti Sielnica ste sa od prvého júla stali naším rektorom. Ako sa Vám podarilo za tento čas zžiť s úlohou rektora kňazského seminára?

Ešte stále sa s ňou zžívam... Táto funkcia mi priniesla novú agendu (som aj moderátor štúdia), reprezentačné povinnosti, nové pracovno-právne vzťahy, no predovšetkým veľkú zodpovednosť. Úloha formovať budúcich kňazov si vyžaduje ustavičné skúmanie spôsobu, ako Kristus formoval svojich apoštolov, znalosť dokumentov Cirkvi, ktoré sa týkajú formácie v seminároch, a pozorné vnímanie súčasnej situácie, v ktorej sa Cirkev nachádza, ako sa mení jej obraz v spoločnosti, a teda aké výzvy čakajú na kňaza dnes. Stále ešte pozorujem, ako je nastavený formačný program, lebo seminár začal fungovať v štandardnom režime až koncom septembra.

Aký ste boli ako dieťa a čím ste chceli byť?

To nerád prezrádzam, lebo s tým súvisia aj také veci, koľkokrát som mal napríklad zašivanú hlavu, ako nado mnou rodičia nechápavo krútili hlavou a pýtali sa, čo len zo mňa bude. To však bola záhada aj pre mňa, lebo ani ja som nikdy nevedel, čím chcem byť. Vedel som len to, čím som nechcel byť – nechcel som byť kňazom ani učiteľom.

Čo vás teda napokon viedlo k rozhodnutiu stať sa kňazom?

Predstava o kňazstve bola vo mne prítomná už od detstva, ale to som si uvedomil až neskôr. Tak naozaj vážne som začal o tom rozmýšľať až koncom štúdia na gymnáziu, keď som o tom prehovoril so spovedníkom, ktorému som ako jedinému plne dôveroval. Aj preto, že ma do kňazstva nikdy netlačil, ba mi to nijako ani nenaznačoval, hoci on si určité predpoklady na mne všimol veľmi skoro. Ja som totiž neznášal, keď niekto „nenápadne“ alebo aj priamo začal hovoriť o kňazstve s cieľom prebudiť vo mne záujem oň, a pritom nepoznal nič z môjho vnútorného sveta. Bolo jedno, kto to bol, či ľudia z kostola, ktorí ma poznali ako miništranta, alebo rehoľné sestry, alebo kňazi.

Okrem troch rokov prežitých v lupčianskych a badínskych seminárnych laviciach ste niekoľko rokov študovali aj v Írsku a Ríme. Ktorá spomienka vám najviac z týchto časov štúdií utkvela v srdci?

Toho je veľmi veľa, ako prvá to však bola asi skúsenosť úplne nového pohľadu na svet na základe dlhšieho pobytu v inej kultúre. Potom rozdielne myslenie ľudí, ktorí nezakúsili neslobodu ako my. V Írsku som zažil nástup radikálnej sekularizácie v 90. rokoch, v Ríme zas univerzálnosť Cirkvi a Veľké jubileum roku 2000. A tam aj rôzne prejavy života kňazov a zasvätených – od klerikálnej povýšenosti, ba až arogancie, až po tichú, nenápadnú, no opravdivú duchovnosť.

Aká bola vaša reakcia na žiadosť otca biskupa, aby ste sa stali rektorom kňazského seminára?

Zaskočilo ma to, nečakal som, že by rektora seminára mohol hľadať už v mojej vekovej kategórii. Vzápätí mi napadlo niekoľko dôvodov, pre ktoré sa na túto úlohu vôbec nehodím. Keď však otec biskup neprijal prvé dva, ďalej som už nepokračoval. Prevládlo vedomie, že som asi dostal dosť na to, aby som začal dávať.

Po desiatich rokoch ste opustili farskú pastoračiu. Čo z nej vám najviac chýba alebo bude chýbať?

Kachľová pec na fare a chvíle s mladými pri nej ☺. Ďalej pozvania do rodín. Ale hlavne možnosť prežívať s ľuďmi ich osudy od narodenia až po smrť. Vidieť deti ako rastú, mladých ako dospievajú, dospelých ako zápasia so životom, s výchovou detí, niekedy aj s vierou, Bohom a Cirkvou, seniorov, ktorí sa už myslou prenášajú na druhú stranu. Hľadanie spôsobov, ako tvoriť z farnosti živé spoločenstvo, farskú rodinu.

Za rozhovor ďakuje a všetko dobré vyprosuje

Peter LUPTÁK, 5. ročník

foto: Dominik Jáger, Marek Borko

o. Ján VIGLAŠ

Vek:

20 preč... rovných 40

Rodisko:

perla Považia – Piešťany

Súrodenci:

dvaja bratia (jeden starší) a dve sestry

Oblúbené

... jedlo:

v ktorý deň?

...nápoj:

„keď ju miluješ, nie je čo riešiť“ (čapovaná, samozrejme); a dobré espresso

...kniha:

Guy Gilbert: Až do krajnosti; Michael D. O'Brien: Apokalypsa

...film:

Misia, Kolja

...krajina:

pod Tatrami... a južné Tirolsko

...mesto:

Piešťany, Rím, Assisi, v Írsku Maynooth, Cobh

...modlitba:

„Pane, ty ma poznáš, a predsa si si ma vyvolil. Prosím ťa, prijmi ma takého, aký som, a urob ma takým, akým ma chceš mať.“

Rozumní sa budú skviet'...

Známi i neznámi hrdinovia Kristovho evanjelia

„Rozumní sa budú skviet' ako lesk oblohy a tí, čo mnohých priviedli k spravodlivosti, budú ako hviezdy na večné veky.“

(Dan 12,13)

V dvetisícročných dejinách Kristovej Cirkvi sa vznieslo na čistú oblohu jej účinkovania niekoľko tmavých mrakov, ktoré vrhli tieň a tmu na Kristovo dielo. Evanjelium radosti, pokoja, spravodlivosti, pravdy a lásky bolo neraz poľkané blatom ľudskej slabosti a hriešnosti. V dejinách Cirkvi sa niekedy vynorili aj osoby a udalosti, ktoré nemali prísť. Ich realitu nám predpovedal už sám Ježiš Kristus: „Pohoršenia musia prísť...“ (porov. Mt 18,7).

Pri spomienke na minulé i súčasné pohoršenia každý úprimný kresťan cíti v srdci bolesť. Práve prežívaná slávnosť Všetkých svätých a obdobie Spomienky na všetkých verných zosnulých nám tento dejinný obraz objektívne dopĺňa. Pripomína nám totiž, že hviezdnaté nebo dokážu niekedy zakryť oblaky alebo ťažké mraky, ale hviezdy zostanú žiarit' aj naďalej.

Ak na jednej strane vidíme v Cirkvi občas tmavé mraky, tak na druhej strane zároveň objavujeme a pozorujeme obrovské hviezdnaté nebo hrdinov kresťanského života, svätcov. Ich životom, prácou, modlitbou, kajúcnosťou i utrpením sa svet stával a stále stáva ľudskejším a krajším.

Známi i neznámi hrdinovia Kristovho evanjelia. Odvážni a smelí mučeníci od čias rímskych katakomb až po koncentračné tábory a gulagy nedávnych čias. Dospelí, deti, starci, kňazi i zasvätené osoby. Bolo ich na státisíce. Vlastnou krvou potvrdili pravdivosť Kristovho evanjelia

a vyjadrili lásku k Bohu, ale aj k blíznym. Všetci nás vyzývajú k odvahe pri vyznávaní viery. Množstvo vyznávačov, tých veľkých hrdinov malých všedných dní! Manželia, otcovia i matky, robotníci, roľníci i šľachta, sluhovia, otroci i králi. Ľudia, ktorí si z evanjelia urobili životný štýl lásky a prežívali ho všade, kde sa nachádzali. V palácoch i chudobných chalupách, v továrňach i na poliach. V staroveku, stredoveku, novoveku i dnes. Za dvetisíc rokov tu boli milióny takýchto často neznámych hrdinov. Len Boh ich vie zrátať.

Ich okolie iba videlo a cítilo, že žili z viery, nádeje a lásky a túto lásku ako i ostatné čnosti okolo seba vyžarovali do svojho prostredia, v ktorom sa pohybovali. Osoby, ktoré celý svoj život zasvätili osobitným spôsobom Bohu – kňazi, rehoľné sestry, misionári i laickí pracovníci, ktorí sa zriekli vlastnej rodiny, aby mohli byť „všetkým vo všetkom“. Nikto nespočíta poháre vody, ktoré ťažko chorým podali sestry, ani kvapky potu, ktorý sa rozlieval po tvárach misionárov v ďalekom neznámom svete, ani hodiny opustenosti a bezradnosti vidieckeho kňaza uprostred zabudnutých lazov a kopaníc.

Životné obete vybrúsili duše týchto Božích svedkov ku krištáľovému svetlu, ktoré nikdy nezanikne. Dnes pred našimi duchovnými zrakmi defiluje tento nespočítateľný zástup. Spisovateľ Cronin napísal dielo s názvom *A hviezdy žiaria*. Dávno pred ním však napísal starozákonný svätopisec nádherné vyjadrenie o tých, ktorý svoj život žijú čnostne a nám tak žiaria svojím príkladom: „V deň súdu zažiaria, prebehnú s'ňa iskry cez trstinu, súdiť budú ľudstvo nad národmi budú panovať. Lebo pre svätých je pripravená milosť a zľutovanie a pre jeho vyvolených odmena“ (porov. *Múd 3,7-9*).

Dnes stojíme v žiare týchto svätých bratov a sestier. Boh chce aj naše posvätenie a dnešný svet veľmi potrebuje naše svedectvo. Ako teda žijeme svoj život? Budeme hviezdou a či mrakom na oblohe dejín Kristovej Cirkvi?

PODSTATA KREŠŤANSTVA

Má kresťanstvo význam ešte aj v dnešnej dobe? Oplatí sa dnes ešte veriť? Je človek ešte aj dnes schopný žiť z náboženstva? Tieto a množstvo podobných otázok určite v tejto dobe prechádza myslou mnohých ľudí. Kresťania sú rozdelení, okrem katolíkov vzniklo množstvo iných malých cirkví, prichádzajú informácie o množstve škandálov...

Keď vidíme množstvo útokov na Katolícku cirkev, mnohokrát vzniká znechutenie či smútok. Dnešné kresťanstvo sa akoby znova ocitlo v dobe svojho zrodu, keď prežívalo ťažké časy. Tak, ako vtedy bola potrebná jeho apológia (obrana), cítiť túto potrebu aj dnes. Potrebu poukázať na krásu kresťanstva a samotnej Katolíckej cirkvi. Sám sa necítim na úlohu veľkého apologéту kresťanstva a viery samotnej. Skôr by som chcel predstaviť niektoré myšlienky iného obrancu našej viery a náboženstva, myšlienky toho, kto je mužom svojej doby, mužom múdrom, rozumným, ľudským. Myšlienky Benedikta XVI. – nielen pápeža, ale hlavne veľkého teológa a muža, ktorý miluje Cirkev.

Človek je vo svojej podstate bytosť, ktorá je spoločenská. Už od chvíle krátko po svojom stvorení cítil potrebu po niekom, kto mu je podobný. No nemusíme kráčať len k biblickým prameňom. Z histórie máme dokázané, že človek už veľmi dávno vytváral určité zoskupenia, v ktorých by sa mohol rozvíjať. Najskôr to boli akési tlupy, kmene... Svoje bytie, svoje „ja“ začal naplno rozvíjať v rodine a priateľstvách, začal vytvárať vzťahy. Človek je bytosť vzťahov, je stvorený pre vzťah a potrebuje ho. Benedikt XVI. nám kresťanstvo objasňuje v Kristovom svetle, keď hovorí, že Boh chce s človekom nadviazať a žiť dôverný vzťah. V jednej zo svojich prednášok, ktorú predniesol ešte ako univerzitný profesor, povedal na adresu viery tieto slová: „Naša viera nie je o niečom nehmotnom. Ústredná veta kresťanskej viery neznie „Verím v niečo“, ale „Verím v Teba.“ Ako naznačuje Svätý Otec, viera je niečo dôverné, je to vzťah, a to nie k niečomu, ale k niekomu, k Bohu, ktorého môžeme volať Otcom. Je to vzťah k Bohu, ktorý nekonečne miluje a chce byť milovaný. Kristus prišiel na tento svet, aby nám ukázal silu tohto vzťahu. Vzťahu, ktorý chce Boh vytvárať s človekom.

Svätý Otec vo svojej prvej encyklike *Deus caritas est* hovorí, že celá realita, v ktorej žijeme, má vzťah k Bohu, ktorý ju stvoril, a toto stvorenie mu je drahé, pretože on sám ho chcel mať, z čoho vyplýva, že Boh miluje človeka. Pápež ďalej pokračuje, že Boh nie je ako hociktoré božstvo, ktoré je len milované, ale nepotrebuje nič a samo nemiluje. Boh, v ktorého veríme, miluje osobne. Vytvára s človekom vzťah.

Pápež si však kladie dôležitú otázku, ktorá aj dnes silno zaznieva z mnohých radov: „Môžeme milovať Boha, ktorého nevidíme? Nikto Boha nevidel. Ako ho môžeme milovať?“ Obracia pozornosť na Prvý Jánov list, presnejšie 20. verš 4. kapitoly, a pokračuje v objasňovaní tohto verša a otázky, ktorú nastolil: „Láska k blížnemu je cestou, aby sme stretli Boha, a zatvárať oči pred blížnym nás robí slepých voči Bohu. Láska k Bohu a láska k blížnemu sa prelínajú: V najmenšom bratovi nachádzame samého Ježiša a v Ježišovi Boha. Ved' sám Ježiš povedal: 'Čokoľvek ste urobili jednému týchto najmenších, mne ste urobili.'“ „Ktokoľvek ma potrebuje a ja mu môžem pomôcť, je môj blížny,“ dodáva pápež.

V jednom zo svojich textov Svätý Otec, vtedy ešte ako kardinál Ratzinger, na tému prevratnosti kresťanskej existencie hovorí: „Milovať ako kresťan znamená nemilovať iba toho, kto je nám sympatický, kto sa nám páči alebo hodí, a už vôbec nie iba toho, kto nám má čo ponúknuť, od koho môžeme niečo výhodne získať. Milovať kresťansky znamená, že sme dobrí k tomu, kto potrebuje našu dobrotu.“

Kardinál Ratzinger poznamenáva, že viera je spolupritomná v skutočnej láske. Na inom mieste dodáva: „Stať sa kresťanom je čosi prosté, a predsa prevratné.“ Kresťanstvo je o vzťahu, o vzťahu lásky Boha k človeku a človeka k Bohu, ktorý sa naplno prejavuje v našej službe blížnym. Sv. Edita Steinová raz povedala: „Naša láska k ľuďom je meradlom našej lásky k Bohu.“

Na začiatku som spomínal, že kresťanstvo dneška je odsudzované, mnohokrát neprijímané a hľadá sa v ňom množstvo chýb. Tie boli a budú, pretože vyznavačmi tohto náboženstva sú ľudia, ktorí mnohokrát padnú a sú slabí. No je niečo iné, na čo musíme poukázať a čo je krásou a zmyslom kresťanstva. Je to láska, láska Boha k človeku a človeka k Bohu. Benedikt XVI. poznamenáva: „Človek potrebuje a vždy bude potrebovať lásku.“ A my ju musíme ukázať, ukázať že podstata kresťanstva je v tom, čo človek bytostne potrebuje – v kráse a hodnote lásky.

Peter LUPTÁK, 5. ročník
foto: internet

Život so srdcom na dlani

Nezištná služba ochotných dobrovoľníkov sa dnes stáva nenahradiateľnou súčasťou mnohých inštitúcií. Dobrovoľníci pritom dostávajú omnoho viac, než je len finančná odmena.

Život človeka je orientovaný na dobro. Túžime po dobrých veciach, radi bývame s dobrými ľuďmi, jednoducho, chceme sa mať dobre. Hranice dobra sa však u každého z nás posúvajú iným spôsobom. Keďže dobro je aj našou vnútornou záležitosťou, my sami musíme prispieť k tomu, aby sme sa mali naozaj dobre. Týmto príspevkom by mal byť aj náš osobný vklad do uskutočňovania dobra okolo seba.

Foriem a možností, ako a kde dobro uskutočniť, je mnoho. Žijeme totiž v dobe bohatých ponúk a ešte bohatších možností. Problém skôr máme s tým, čo si vybrať a hlavne ako nepodľahnúť iným nepodstatným veciam, ktoré vábia našu pozornosť a dokážu nám riadne otráviť život. Stačí sa však rozhliaďnúť okolo seba a pozorne vnímať potreby i výzvy, ktoré sa pred nami objavajú. Ich riešením pomôžeme dobrej veci a obohatíme náš život.

Jednou z možných foriem uskutočňovania dobra v našom živote je dobrovoľníctvo. Ako vidieť zo samotného pomenovania, v dobrovoľníctve je s pojmom dobro spojený aj aspekt slobodnej vôle. Ide tu teda o činnosť, ktorá je vykonávaná slobodne, bez nároku na odmenu, v prospech iných. Dnes je to skoro nepochopiteľná filozofia. Ako môže niekto bez nároku na odmenu vykonať niečo dobré a k tomu ešte aj navyše, vo svojom voľnom čase? Veď väčšina západnej spoločnosti je orientovaná na zisk. Za ziskom však stojí často kvantitatívny rozmer života, ktorý sa snaží vyťažiť z človeka čo najviac. Aj v našej spoločnosti sa preto stáva, že firmy a inštitúcie tlačia na zamestnancov, aby podávali nadľudské výkony, čo má samozrejme aj dopad na kvalitu práce. Preto si myslím, že vhodnou kompenzáciou, aj keď nie náhradou, niektorých služieb je dobrovoľníctvo, ktoré môže istým spôsobom dopĺňať a rozvíjať to, čo v spoločnosti najviac chýba, alebo to, s čím si sama spoločnosť nevie dať rady.

V závislosti od potrieb spoločnosti má aj samotné dobrovoľníctvo množstvo podôb. Môže byť vykonávané samostatne i skupinovo, nezávisle, ale i organizované. Jeho náplň sleduje potreby iných ľudí, napríklad susedov či známych, ktorým treba pomôcť, ale i spoločnosti, ktorá čím ďalej, tým viac vyžaduje pomoc napríklad

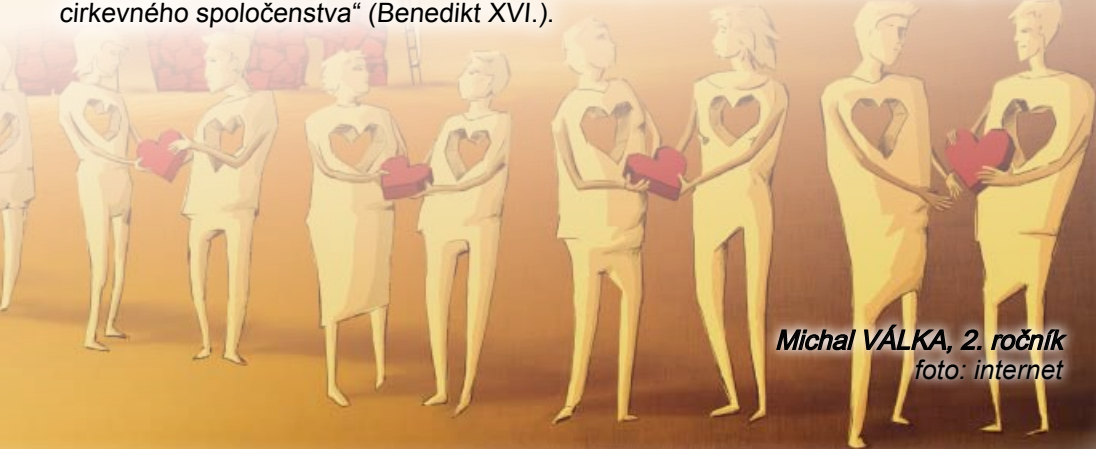

v charitatívnej, ekologickej či výchovateľskej činnosti. Aj z časového hľadiska môžeme túto službu označiť za jednorazovú, sporadickú alebo pravidelnú aktivitu. Dobrovoľnícky charakter má aj drvivá väčšina aktivít našich farností. Veriaci pomáhajú v rôznych oblastiach života farnosti slobodne a bez nároku na odmenu.

Hlavný podiel odmeny, ktorú dobrovoľníci získavajú, nespočíva ani tak vo finančnom či materiálnom zabezpečení, aj keď niekedy dostanú nejaké „všimné“, ale skôr v nových skúsenostiach, ktoré ich život natoľko obohatia, že sa dobrovoľníctvo stáva nielen príťažlivou, ale na druhej strane istým spôsobom aj nutnou súčasťou života. Veď v živote predsa vykonávame mnoho nezaplateného a možno aj nedoceneného dobra, ktoré však musíme vykonať. Sám Ježiš však vraví, že čokoľvek sme urobili jednému z najmenších, urobili sme jemu. A tak sa dobrovoľníctvo môže istým spôsobom stať i formou apoštolátu, ktoré „síce vyrastá z nášho osobného rozhodnutia, ale nie je len naším dielom ani čo do obsahu, ani čo do cieľa, ani čo do podstatných prostriedkov. Je to v prvom rade dielom Kristovým, dielom jeho milosti. My prijímame apoštolát ako poslanie a poverenie.“ (Ján Chryzostom kardinál Korec)

Hoci u nás dobrovoľníctvo stále nie je legislatívne podchytené, predsa mnohé inštitúcie prizývajú k svojej činnosti aj dobrovoľníkov, ktorým stanovujú určitý poriadok, aby sa vyhlo zneužívaniu dobrovoľníctva na iné zisťné účely. Na Slovensku funguje aj internetová stránka dobrovolnictvo.sk, ktorá poskytuje informácie o tejto službe. Dobrovoľníctvo má aj svoj osobitný deň, keď sa ako deň dobrovoľníctva každoročne slávi 10. september. Aj Katolícka cirkev ponúka množstvo dobrovoľníckych aktivít, pri ktorých sa venuje deťom, rodinám, núdznym, chorým, trpiacim, starým, ale i zomierajúcim, najmä v hospicioch.

Dobrovoľníctvo napriek všetkému stále zostáva voľnočasovou aktivitou, ktorá stojí na slobodnom rozhodnutí. Avšak každý, kto sa pre ňu rozhodne, vydáva zo seba čosi, čo preyšuje jeho samého. Orientuje sa totiž na službu pre spoločenstvo a pre druhých ľudí, čím napĺňa i základný príkaz lásky. „Láska k blížnemu, zakotvená v láske k Bohu, je úlohou predovšetkým každého jednotlivého veriaceho, ale aj celého cirkevného spoločenstva“ (Benedikt XVI.).

Michal VÁLKA, 2. ročník
foto: internet

NOVÉ TVÁRE V NAŠOM SEMINÁRI

Jednou z najočakávanejších rubriík v jesennom čísle nášho časopisu je každoročne určite predstavenie nových tvárí, teda našich bratov prvákov. Mohol by som vám o nich veľa hovoriť, ale to už nechám na nich. Nech sami o sebe niečo prezradia, aby ste ich trochu spoznali aj vy. Takže nech sa páči, to sú oni.

MARIÁN JUHANIAK

Mám 21 rokov a pochádzam zo Žiaru nad Hronom, konkrétne z farnosti Sedembolestnej Panny Márie. Okrem iného ma s Pannou Máriou spája aj môj dátum narodenia, deň najkrajšieho mariánskeho sviatku 15. august. Zmaturoval som na SPŠ dopravnej vo Zvolene a následne som študoval dva roky na Žilinskej univerzite. Medzi moje záľuby patrí futbal (ktorý si už teraz zahrám len rekreačne, aby som to chalanom veľmi nekazil ☺), ďalej plávanie, cestovanie, turistika, puzzle, čítanie a rád si pozriem dobrý film s hlbokou myšlienkou. Viacerí sa ma pýtajú, či nepatrím do rodiny hovorkyne diecézy (hovorkyňa diecézy sa volá Zuzana Juhaniaková – pozn. red.) Hoci mám určite nejaké korene z Podpoľania, príbuzní nie sme. ☺

RUDOLF KAMENSKÝ

Mám 27 rokov, tri sestry a pochádzam z dediny Podrečany v okrese Lučenec z kresťanskej rodiny. Môj starý otec vyrábala drevené súdky na svätenú vodu a starká je ružencovou matkou. Už od malička miništrujem, zaujímam sa o mládež a pomáham vo farnosti. Medzi moje záľuby patrí šport a štúdium. K túžbe po kňazstve mi dopomohli viacerí dobrí kňazi, ako napríklad Viktor Mičuda, Marian Kuffa či Jozef Repko (mimochodom, náš prefekt – pozn. red.). Vo svojom kňazskom živote by som sa chcel venovať tým najbiednejším. Za najdôležitejšie vo svojom živote považujem lásku k Panne Márii a Pánovi Ježišovi. Mojim nebeským patrónom a orodovníkom je sv. sestra Faustína.

Oto Bolyós

Mám 19 rokov. Pochádzam z Lučenca. Mám jedného brata a dve sestry. Študoval som na Obchodnej akadémii v Lučenci. Moje povolanie dozrievalo postupne od prijatia sviatosti krstu, teda od siedmich rokov, keďže som bol v tomto veku pokrstený. Odvtedy som veľmi rád miništroval a pozoroval kňaza, čo a ako koná najmä počas svätej omše. Veľmi rád hrám na gitare, zaujímam sa o informačné technológie a počítače ako také. Rád si prečítam zaujímavé knihy, osobitne Sväté písmo a knihy o ňom. A, samozrejme, všetko okolo angličtiny ☺. Zo svätcov sa mi veľmi páči napríklad svätý Vojtech (môj birmovný patrón), Otto z Bambergu, Filip Neri a, samozrejme, Panna Mária a orodovníkom je sv. sestra Faustína.

RADOVAN HASÍK

Pochádzam zo západného Slovenska z malej dedinky Blatné pri Senci a mám 29 rokov. Študoval som cirkevnú hudbu v Bratislave a vo Viedni. Som členom Komunity Emanuel a mám za sebou dva roky štúdií v seminári v Namure v Belgicku. Moja cesta ku kňazstvu sa začala rodiť v mojich 14 rokoch a úplne som sa jej otvoril práve v Komunitě Emanuel, kde ma veľmi oslovoval komunitný spôsob života a kontakt kňaza s laikmi. Jedným z rozhodujúcich momentov na mojej ceste ku kňazstvu bol práve rozmer slobody. Ježišovo „ak chceš“ ma fascinovalo, no zároveň som pociťoval aj akúsi bázeň nad veľkosťou kňazskej služby a zároveň i obrovskú radosť, že Pán sa práve ku mne sklonil. Ak by som mal odpovedať na otázku, čím je pre mňa kňaz, odpovedal by som slovami Pátra Pia: „Kňaz nemá iný dôvod bytia, ako odzrkadľovať Krista.“ A toto je i mojou túžbou: byť mužom, ktorý vyžaruje intimitu s Kristom. Toto sa podľa mňa musí nutne odraziť už na tvári kňaza – vládny pohľad, radosť, povzbudenie. To je program na celý môj život. Čo sa týka mojich záľub, je to hra na organe, klavíri, počúvanie hudby, hory, šport. Som veľmi rád, ak môžem byť svedkom, keď druhí objavujú krásu hudby a keď ich jej krása privedie bližšie k tomu najväčšiemu Hudobníkovi. Veľmi obľubujem makové rezance so studeným mliekom, koláče, dobré pivo, no nepohrdnem ani dobrým koncertom či filmom. A veľmi rád sa aj smejem.

VLADIMÍR KUČERA

Mám 24 rokov a bývam blízko Hriňovej (Štoliansko) vo farnosti Detvianska Huta. Hlas volania do Božej služby a služby ľuďom som vo vnútri pociťoval už pred siedmimi rokmi. Počas týchto rokov sa vo mne formoval a dozrieval, až som sa odhodlal vypočuť ho a nasledovať. Medzi moje záľuby patrí basketbal, volejbal, bouldering, hudba, knihy.

TOMÁŠ ŠVINGÁL

Mám 21 rokov a pochádzam z Hriňovej. Mojm obľubeným mottom sú slová kartuziánskeho hesla: „Crux stat, dum orbis volvitur“ (Križ stojí, kým svet sa točí). Moja túžba stať sa kňazom sa začala vynárať už kedysi v detstve. Po prvom svätom prijímaní som začal miništrovať. Počas štúdia na strednej škole som s veľkou radosťou a potechou v srdci prijal sviatosť birmovania, kedy sa len začala potvrdzovať táto pekná cesta. Hneď po skončení strednej školy som nastúpil k bratom benediktínom do „školy Pánovej služby“, ako o tom hovorí sv. Benedikt vo svojej Regule. Za túto „školu“ som neobyčajne rád a ďakujem za ňu všetkým bratom. Ten čas bol naozaj „benedicite“ – požehnaný. Po ukončení sedemmesačnej formácie som nastúpil do tohto seminára, aby ten prvotný impulz, ktorý je vo mne už od detstva, bol naplnený.

Za predstavenie ďakuje **Peter Píš**, 4.ročník.
foto: Dominik Jáger

Odchody a návraty

*Tohtoročný nástup seminaristov do seminára sprevádzalo viacero zmien. Popri zmene rektora je to aj odchod našej sestry Kataríny, ktorú vystriedala staronová **SESTRA RÚT**. Prečo staronová? To sa už dozviete z nasledujúceho rozhovoru.*

Na úvod sa nám, prosím, krátko predstavte.

Volám sa sestra Růt Sigetová. Pochádzam zo stredného Slovenska, z Turca, konkrétne z Turian. V Kongregácii Sestier Božského Vykupiteľa som 20 rokov. Rehoľný život som začínala v noviciáte vo Vrúcku. Moje prvé poslanie viedlo do seminára v Slovenskej Ľupči, neskôr do Badína. Pôsobila som tam 11 rokov. Odtiaľ som odchádzala do Ríma. Po neceľom roku som sa vrátila na Slovensko, do Nesvad. Ďalej som štyri roky pôsobila v košickom seminári a dva roky vo Vrúcku. Od septembra som v seminári v Badíne.

Prečo ste sa rozhodli pre rehoľu Božského Vykupiteľa?

Neviem. Asi preto, aby mal kto pracovať v seminároch. Veď z 20 rokov rehoľného života som 15 rokov pôsobila práve v nich a opäť som tu. Musím však povedať, že nikdy som nechcela byť rehoľnou sestrou. Dôležité pre mňa bolo plniť Božiu vôľu a Pán mi ju dal poznať cez rôzne situácie a stretnutia s ľuďmi. Potom už pre mňa nebolo dôležité, aká rehoľa to bude. Najlepšie som vtedy poznala Sestry Božského Vykupiteľa, tak to bolo najjednoduchšie a najrýchlejšie.

Po ôsmich rokoch sa vraciate späť do badínskeho seminára. Čo pre vás znamená byť rehoľnou sestrou tu na tomto mieste?

Keď som pred ôsmimi rokmi zo seminára odchádzala, mnohí sa ma pýtali, ako som mohla jedenásť rokov vydržať v seminári (niektorí odvážnejší dodali: „...pri zdravom rozume“). Pamätám si, že som vtedy odpovedala: „Jednoducho, preto, lebo som mala rada všetkých, s ktorými som sa tu denne stretávala a spolupracovala.“ Myslím, že sa na tom nič nezmenilo. Už teraz sa teším na každé stretnutie a spoluprácu so všetkými.

Aké je vaše životné motto, ktorým sa v živote riadite?

Dnes je život veľmi komplikovaný, hlavne vzťahy, a Pán Boh je pritom taký jednoduchý. Naša zakladateľka Matka Alfonza Mária bola veľmi jednoduchá žena, podobne ako mnohí svätí. Aj ja sa snažím v živote naplňať slová môjho obľúbeného pápeža Jána XXIII., ktorý hovoril: „Jednoduché veci nekomplikujte, zložité zjednodušte.“ Podobne svätá Terézia z Lisieux hovorila: „Jednoduchí ľudia nepotrebujú zložité prostriedky“.

Za rozhovor ďakuje a všetko dobré vyprosuje **Marián HUSÁR**, 2. ročník
foto: Dominik Jáger

Zamyslenia nad tajomstvami ruženca svetla

Štyri vydania časopisu v roku – štyri časti ruženca. Keďže táto podobnosť je viac ako zjavná, budeme vám, naši čitatelia, prinášať počas tohto akademického roka postupne zamyslenia k všetkým štyrom častiam ruženca. Začíname ružencom svetla...

1. tajomstvo: **Ježiš, ktorý bol pokrstený v Jordáne a začal svoje verejné účinkovanie.**

Všetko má svoj začiatok i koniec. Hovorí sa, že koniec dobrý, všetko dobré. Ale platí aj to, že aký je začiatok, taký bude aj koniec. Ak sme teda začali svoj život krstom – Božím požehnaním a očistením – usilujeme sa vytrvať v Božej milosti až do konca. Ak sme boli pokrstení v mene Krista a nosíme meno kresťan, žime tak, aby bol svätý nielen začiatok nášho života, ale aj jeho koniec. Veď „kto vytrvá do konca, bude spasený“ (Mt 10, 22).

„Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli“ (Gal 3, 27).

2. tajomstvo: **Ježiš, ktorý zázrakom v Káne Galilejskej otvoril srdcia učeníkov pre vieru.**

Plnenie Božej vôle je krásna, no nie vždy jednoduchá vec. To Máriino „Urobte všetko, čo vám povie“ (Jn 2, 5) je jasné, naplniť ho skutkom si však vyžaduje práve a len jedno – vpustiť Krista do svojho srdca, aby zázrakom lásky premenil naše srdcia a ako kedysi na svoje slovo urobil z vody víno, tak dá aj nám nové srdce a a vloží do nás nového ducha.

„Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme“ (Gal 5, 25).

3. tajomstvo: **Ježiš, ktorý ohlasoval Božie kráľovstvo a vyzýval ľud na pokánie.**

Premena zmýšľania a úplné otvorenie sa pôsobeniu Kristovej moci. To je pokánie, na aké nás vyzýva Kristus. Vziasť na seba svoj kríž a vchádzať tesnou bránou. Učme sa brať Ježiša vážne a dôverujeme mu, že on a práve on nám chce to najlepšie. A hoci to neraz bude vyžadovať mnohé obety a sebazaprenia, on nám našu námahu a dôveru stonásobne odplatí.

„Láska nerobí zle bližnému; teda naplnením zákona je láska“ (Rim 13, 10).

4. tajomstvo: **Ježiš, ktorý sa ukázal v božskej sláve na Hore premenenia.**

Raz si hore, raz si dolu, niekedy ide všetko hladko, inokedy sa ani pri najväčšej námahe želaný výsledok nie a nie dostaviť. Kristus nás premenou na hore Tábor vyzýva, aby sme vo svojej každodennosti nezabúdali, že po tmavých chvíľach prídu chvíle plné svetla, a v šťastí zas mysleli na to, že aj pocit šťastia raz vystriedajú ťažkosti. Učme sa spolu s Ježišom ďakovať mu za chvíle radosti a čerpať z nich silu do kríz, ktoré nás postretnú.

„Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje“ (Rim 8, 37).

5. tajomstvo: **Ježiš, ktorý nám dal seba za pokrm a nápoj v Oltárnej sviatosti.**

Každý človek prežíva život jedinečným spôsobom. Každému však po nejakej osobe alebo udalosti ostane spomienka. Aj Kristus nám zanechal spomienku na seba samého, jeho prítomnosť v Eucharistii je však viac ako len spomienkou. Je to prítomný živý Boh, ktorý chce každého z nás preniknúť svojou láskou. Odovzdajme sa eucharistickému Kristovi, aby sa on mohol naplno odovzdať nám a nechajme sa pretvárať jeho prítomnosťou v nových ľuďoch.

„Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus“ (Gal 2, 20).

Kvapka v mori Ruskej federácie

Patrón nášho seminára sv. František Xaverský je zároveň aj patrónom misii. Preto vám počas tohto akademického roka prinesieme svedectvá kňazov, ktorí opustili hranice našej diecézy a vydali sa na misie. Súčasný dekan v banskobystrickej katedrále a bývalý misionár Mons. JÁN KRAJČÍK pôsobil šesť rokov v Rusku, v kňazskom seminári v Petrohrade, kde sa venoval príprave kňazov, ktorých v tejto krajine potrebujú ako soľ.

Moja práca v Rusku mala dve etapy. Pracoval som v Kňazskom seminári v úlohe prefekta (1995-1997), neskôr v úlohe vicerektora a administrátora farnosti (1998-2001).

Začalo sa to v auguste 1995. Otec biskup Rudolf Baláž ma pozval k sebe a predložil mne, aj Jožkovi Gallovičovi, farárovi v Krupine, požiadavku moskovského arcibiskupa Tadeusza Kondrusiewiczza a apoštolského nuncia Mons. Bukovského o dvoch kňazov do kňazského seminára v Moskve, ktorý bol otvorený v r. 1993. Po týždni uvažovania a zároveň aj prípravy, ktorá spočívala v „oprášení“ si ruštiny, sme povedali definitívne áno. Dva týždne nato sme už boli v Moskve.

V tomto meste sme však neboli dlho. Koncom septembra som sa s najstarším ročníkom – tretiakmi – presťahoval do Petrohradu, kde štát postupne odovzdával pôvodnú trojposchodovú budovu seminára. Ten bol komunistami zatvorený v r. 1918. Našou úlohou bolo pripraviť vrchné poschodie, ktoré zatiaľ vrátili, pre potreby bývania a štúdia. Ako-tak sa nám to v priebehu troch týždňov podarilo a z Moskvy sa presťahovali aj ostatní. Boli to zaujímavé, ba až dobrodružné mesiace. Prebiehala rekonštrukcia miestností a zároveň aj proces vyučovania. Pre vtedy 33 študentov a 6 kňazov sme mali na začiatku jednu záchodovú misu a jednu točku zo steny – s vedrom, no bez umývadla. V zime sa stávalo, že sme boli cez víkend bez kúrenia, lebo kurič pracoval len počas pracovných dní. A niekedy sme ostali aj bez vody. Stravovali sme sa v blízkej školskej jedálni, kde sa bežne varievali len obedy. Neraz sa stalo, že ráno na nás zabudli a večer sme si našli nakrájaný chlieb, jablko a čaj. Také boli začiatky. Boli to však chvíle, ktoré nám veľmi pomáhali k vzájomnej jednote.

Chlapci, ktorí sa pripravovali na kňazstvo, pochádzali z Ruska, Kazachstanu, Moldavska a Gruzínska. Pre také obrovské územie boli ako kvapky v mori. Ale boli. Neskôr si v Kazachstane a Gruzínsku otvorili svoje semináre, a tak v Petrohrade ostali študovať len chlapi zo štyroch katolíckych diecéz Ruska.

Budova kňazského seminára v Petrohrade.

Udalosť, na ktorú sme sa všetci tešili a pripravovali, bola prvá kňazská vysviacka 23. mája 1999. Bola to udalosť, ktorú vtedy sledoval celý svet cez vatikánsku televíziu Telepace. Boli vysvätení prví traja kňazi. Dnes je jeden z nich generálnym vikárom v Moskve. V ročníku s nimi skončil aj jeden z Kazachstanu, ktorý bol vysvätený v Karagande.

Predstavení seminára a jeho prvé „plody“.
Ján Krajčík tretí zľava.

Práca v Rusku mi priniesla:

- spoznanie všeobecnej Cirkvi: Stretol som sa s kňazmi, rehoľníkmi a laikmi z rôznych kútov sveta. Zrazu sa mi otvorili nové obzory a zistil som, že inde vo svete ľudia v Cirkvi žijú možno odlišným spôsobom ako my na Slovensku, ale že tiež úprimne milujú Pána Boha a Cirkev.

- lepšie spoznanie samého seba v krízových situáciách: Doma som nemal možnosť prísť do situácií, kde bolo potrebné súčasne zabezpečovať komplexný chod seminára, obiehať štátne inštitúcie a dobíjať sa ostatných plôch budovy seminára, byť stavbyvedúcom a na to všetko zháňať financie. Okrem toho byť kňazom, ktorý má čas pre chlapcov, pre ich problémy a potreby. Neraz to boli časové stresy, ktoré sa prejavili aj na mojom osobnom duchovnom živote. Začal som si dávať otázku: Načo som sa vlastne stal kňazom? Aby som bol manažérom? Muselo prísť niekoľko zlyhaní v osobnom vzťahu k ľuďom, aby som začal nanovo hľadať svoju identitu človeka a kňaza. A vtedy som objavil Boha, seba aj ľudí v úplne novom svetle, ktoré mi svieti doteraz a dúfam, že bude aj ďalej a stále krajšie. A za to som asi najvdčačnejší z celej mojej misionárskej služby.

- mal som možnosť spolupracovať s kňazom, ktorý mi dal veľmi veľa: Aj ako človek, aj ako kňaz. Bol to prvý rektor seminára, taliansky kňaz Don Bernardo Antonini (zomrel v roku 2002). Jeho láska k Bohu a k Panne Márii, ktoré sa prenášali do vzťahu lásky k ľuďom, boli obdivuhodné. Aj pri jeho skúsenostiach, znalosti živých rečí (šesť aktívne a dve pasívne) a teológie, najmä biblickej, pôsobil veľmi jednoducho a skromne. Jeho dobrota srdca si ma podmanila. Modlietam sa k nemu a prosím ho práve o tú dobrotnosť srdca k ľuďom, najmä k spolubratom kňazom, ktorých on vždy mal osobitne rád. Verím, že čoskoro bude priradený do zástupu blahoslavených – práve prebieha diecézna fáza procesu.

Mons. Ján KRAJČÍK
foto: archív autora

PÚTNICKÉ MIESTO UPROSTRED SÍDLISKA

Kostol sv. Dominika vo Zvolene

- miesto mariánskej úcty

Mariánska úcta tvorila v minulosti a tvorí aj v súčasnosti významný prvok v náboženskom prežívaní veriacich. Našou úlohou ako svedkov evanjelia je v súlade s tradíciou Cirkvi rozvíjať úctu k Bohorodičke, úctu, ktorá smeruje ku Kristovi a jeho radostnej zvesti. V súlade s týmito myšlienkami bratia dominikáni vo Zvolene každoročne organizujú celodiecéznu púť k Ružencovej Panne Márii v týždni jej sviatku, ktorý sa slávi 7. októbra.

Úcta k Bohorodičke bola deklarovaná už na ekumenických konciloch (prvýkrát v Efeze r. 431). Tajomstvo človeka sa naozaj vyjasňuje jedine v tajomstve vteleného Slova. Je to tajomstvo Ježiša Krista, jediného prostredníka medzi Bohom a ľuďmi. Panna Mária svojím súhlasom prijala pod svoje srdce Spasiteľa a prelomila tým nevieru Evy, cez ktorú, hoci bola matkou žijúcich, prišla smrť; cez Máriu nám bol navrátený život.

Toto materské poslanie Márie nijako nezatieňuje jediné Kristovo prostredníctvo. Akýkoľvek spasiteľný vplyv Márie na ľudí nespočíva v nejakej nutnosti, ale má svoj pôvod v Božej blahosklonnosti a svoj prameň v prekypujúcej hojnosti Kristových zásluh. Takto píšú o Panne Márii dokumenty Druhého vatikánskeho koncilu *Gaudium et spes* a *Lumen gentium*. lebo aj rozdelenie je bolestivé. Ale to nebo je len jedno a tam budeme všetci spolu. Ten zápas, hľadanie spoločných plôch, pri ktorom sa vieme podeliť, spriatelíť, ťahať za jeden povraz, je pre mňa veľmi silnou motiváciou a pomáha mi kráčať ďalej.

Kostol sv. Dominika vo Zvolene bol konsekrovaný 31. októbra 1998 diecéznym biskupom Rudolfom Balážom. Pôvodne mal byť kostol pod patronáciom Ružencovej Panny Márie, ale nakoniec

bolo zvolené patrocínium sv. Dominika, pretože ani jeden z kostolov, či už vo vlastníctve alebo v správe slovenských dominikánov, nie je zasvätený zakladateľovi ich rehole. Mariánska úcta je u dominikánov veľmi silná a bratia sa už od najstarších čias zverovali pod ochranu Panny Márie. Každý dominikán je zasvätený Panne Márii a v slovenskej provincii dostáva každý brat pri obliečke okrem rehoľného mena aj meno Mária.

Jednou z foriem mariánskej úcty je ruženec. Túto modlitbu bratia prijali za seba vlastnú, pretože je cestou k nazeraniu na Kristovo tajomstvo a školou života podľa evanjelia. Ruženec pokladajú dominikáni za formu kázania primeranú dominikánskej reholi. Preto rok po konsekrácii Kostola sv. Dominika žiadal administrátor farnosti Zvolen-Západ a prior Konventu sv. Dominika diecézneho biskupa, aby povýšil spomienku Ružencovej Panny Márie na miestnu slávnosť a aby sa mohla sláviť aj v nedeľu po dni Ružencovej Panny Márie. Banskobystrický diecézny biskup Rudolf Baláž vyhovel tejto žiadosti 17. augusta 1999. Kostol sv. Dominika povýšil na stredisko úcty k Ružencovej Panne Márii v diecéze a veriaticich celej diecézy vyzval, aby sa pripojili k tejto slávnosti.

Na slávnosť Ružencovej Panny Márie sa zvyčajne pripravuje celá farnosť už od pondelka pred nedeľou, na ktorú sa slávnosť prenáša. Večerné sväté omše bývajú tematicky zamerané a celebrujú ich pozvaní kňazi. Celý program začína vrcholiť v sobotný podvečer. Po modlitbe svätého ruženca nasleduje svätá omša a po nej celonočný program. Jeho súčasťou bývajú večerné chvály, modlitba ruženca,

adorácia, rôzne akadémie alebo prezentácie. Slávnosť je zakončená slávnostnou svätou omšou v nedeľu dopoludnia.

Modlitba ruženca sa postupne vyvíjala v druhom tisícročí. Je to modlitba kontemplatívna, jednoduchá, ale o to hlbavejšia. Napriek mariánskemu charakteru je kristocentrickou modlitbou. Lahko sa včleňuje do duchovnej cesty kresťanského života a je akoby súhrnom evanjeliového posolstva. Prostredníctvom modlitby ruženca získavajú veriaci množstvo milostí, ako keby ju prijímali priamo z rúk Vykupiteľovej matky. Takto charakterizoval ruženec v apoštolskom liste Rosarium Virginis Mariae pápež Ján Pavol II.

Cirkev si už oddávna ctí túto modlitbu a v histórii ju ovenčila rôznymi privilégiami a odpustkami. Aby sa čím viac prístupnili milosti spojené s modlitbou ruženca, zakladajú sa ružencové bratstvá. Starostlivosť o ne je zverená dominikánom a aktívni členovia ružencových bratstiev majú zároveň účasť na milostiach prúdiacich cez zasvätenie a modlitby dominikánskej rehole a celej dominikánskej rodiny.

Úcta k Ružencovej Panne Márii a modlitba ruženca sa nezameriava len na úzky okruh ľudí, ale patrí k spôsobom ohlasovania evanjelia celému Božiemu ľudu. Preto slávnosť Ružencovej Panny Márie v Kostole sv. Dominika býva spojená s púťou celodiecézneho významu.

VERNOSŤ AKO PREJAV LÁSKY

Posledná augustová nedeľa bola pre seminár v mnohých ohľadoch výnimočná. Zišlo sa tu totiž oveľa viac ľudí ako inokedy. Bolo tu zároveň oveľa viac žien ako inokedy. A s tristo rehoľnými sestrami, ktoré prežili pred 60 rokmi Akciu R, prišlo akosi naraz aj oveľa viac lásky ako inokedy.

Spomienkové stretnutie s mottom Vernosť ako prejav lásky, konané v badínskom seminári 29. augusta 2010, chcelo byť poďakovaním tým, ktoré zachovali rehoľný život na Slovensku i v ťažkých časoch komunistickej totality. Hlavný cieľ stretnutia v mnohom naznačil aj jeho program. Ten sa začínal svätou omšou, ktorej predsedal otec biskup Rudolf Baláž, sám prenasledovaný bývalým režimom, ktorý v príhovore priblížil príklad sestier z doby jeho detstva. Popoludní si prítomné sestry vypočuli historický pohľad na Akciu R, pozreli dokumentárny film Pilátova amnestia a vypočuli svedectvá sestier, ktoré dni represie zažili osobne.

Špecifikom tejto akcie bolo to, že obdivuhodným spôsobom spájala dva prvky, ktoré nie vždy k sebe patria: spomienku a vďačnosť. Ako vo svojom príhovore povedala predsedníčka Konferencie vyšších predstavených ženských rehôľ na Slovensku sestra Justína Kostúrová OP, sestry „počas tohto obdobia prešli tvrdou skúškou odvahy, viery a vernosti. Prežili akoby štyridsať rokov exilu, počas ktorých im tí, ktorí boli pri moci, chceli zakázať spoločne žiť, pôsobiť na verejnosti, vykonávať apoštolskú činnosť, prijímať nové povolania, chceli im zakázať vydávať svedectvo o prítomnosti Boha vo svete. Ale práve to sa im nepodarilo. Vďaka utrpeniu, ktorým museli prejsť, hlavne vďaka vernosti, sa ich svedectvo stáva dnes ešte silnejším, presvedčivejším a podnetnejším.“

Sestry, ktoré prišli spomínať na udalosti spred 60 rokov, i sestry, ktoré ich sprevádzali, priniesli do nášho prostredia zaujímavý pokoj. Boli inšpiráciou aj pre nás, a to najmä v tom, ako krásne je možné odpustiť aj tú najväčšiu bolesť. Ved' orgány totalitnej moci im v ten osudný deň ovplyvnili celý život a prakticky im znemožnili akúkoľvek možnosť na životné uplatnenie či úspech. Tieto sestry sú však pre všetkých dokladom nielen toho, že odpustenie je možné, ale aj toho, že za všetko treba Bohu ďakovať a táto vďačnosť prežiarí i bolesť či krivdu.

Nie je celkom možné vyjadriť vďaka tým, ktoré prežili ťažké časy prenasledovania a ktoré zachovali vieru pre čas slobody. Mladšie sestry sa o to pokúsili aspoň symbolicky, keď na záver stretnutia každá z prítomných pamätníčiek dostala z rúk predstavenej svojej rehole červenú ružu, prejav vďaky za prežité utrpenie, za svedectvo lásky.

Vernosť ako prejav lásky. Lásky, ktorú cítiť zo sestier, poznačených utrpením, aj po mnohých rokoch. Vernosť, ktorá dokazuje, že túto lásku nemožno poraziť ani zničiť. Spomienkové a ďakovné stretnutie v Badíne opäť ukázalo, že pavlovské „Tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré“ (Rim 8,28) je aktuálne v každom čase a jedinečným spôsobom platí aj dnes.

Dušan RONČÁK, 4. ročník
foto: internet

Akcia R sa odohrala 29. augusta 1950 a znamenala začiatok plánovanej likvidácie ženských reholí. V troch etapách orgány komunistického režimu sústredili do niekoľkých kláštorov všetky reholníčky v krajine, čím chceli obmedziť ich vplyv na verejný život a až napokon, v horizonte konca storočia, dosiahnuť úplný zánik rehoľného života v Československu.

Zaujímavosti o stretnutí sestier:

- Stretnutie bolo čo do počtu zúčastnených najväčšou akciou od návštevy Svätého Otca Jána Pavla II. v roku 2003.
- Svätú omšu vysielala Slovenská televízia, čo bol prvý prenos v tomto storočí.
- Svätú omšu okrem deviatich kňazov celebroidali aj traja biskupi – Mons. Rudolf Baláž, Mons. Štefan Vrablec a Mons. Ján Orosch.
- V seminári boli v čase stretnutia ubytované aj rodiny z Bratislavy, takže k počtu takmer 300 sestier treba prirátava ďalších 80 ľudí.

20. novembra 2010 si diecézny biskup **Mons. Rudolf Baláž** pripomenie sedemdesiatročné životné jubileum.

Mons. Baláž sa narodil v Nevoľnom pri Kremnici v roku 1940. Za kňaza bol ordinovaný v Bratislave. Biskupskú vysviacku prijal z rúk kardinála Jozefa Tomka 19. marca 1990 v chráme Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici. Diecézny biskup v roku 1990 obnovil činnosť kňazského seminára a z jeho iniciatívy bola v roku 1993 v Badíne postavená nová budova Kňazského seminára sv. Františka Xaverského. Seminárne spoločenstvo žela biskupovi pevné zdravie a hojnosť Božích milostí.

BÚRLIVÝ SVET NAŠICH POCITOV

*Už Vám niekedy niekto povedal, ako riešiť to, čo cítite v hĺbke svojho vnútra? Ak nie, tak zvlášť pre vás je tu kniha **Svet našich pocitov**. Autor **Jozef Augustyn SJ** sa v nej snaží odpovedať na tie najvnútornejšie pocity a otázky.*

Táto kniha sa mi dostala do rúk úplne náhodou, keď mi ju pred niekoľkými týždňami podarovali priatelia ako darček. Nemal som ešte predtým možnosť dostať sa k tomuto ani nie 150-stranovému dielku a taktiež ani od tohto autora som nečítal žiadnu knihu. Pri prvom pohľade na túto knihu som myslel, že to nie je nič pre mňa, no hneď po prečítaní obsahu na zadnej strane obalu som prekvapujúco zistil, že práve táto knižočka môže sčasti odpovedať na moje nezodpovedané a „nevysvetliteľné“ otázky, ktoré sa vynárali v mojom vnútri.

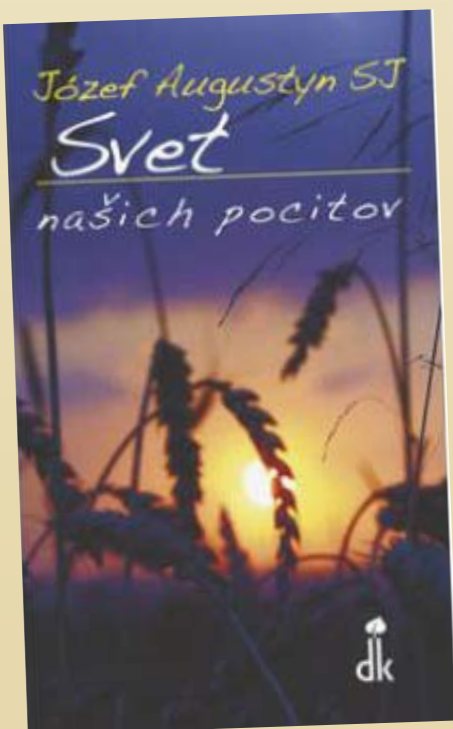
Čo sa týka obsahu, autor Jozef Augustyn (1950), poľský jezuita, rozdelil túto knihu na dve časti. Prvá časť sa venuje otázkam, ako prežívať rôzne pocity, a to najmä negatívne, ako sú žiarlivosť, hnev či strach. Snaží sa vysvetliť aj mnohé iné otázky z hlbokého oceánu sveta ľudských pocitov, do ktorých vidí iba Boh, a mierne naznačuje, ako by sa dali riešiť, resp. ako sa s nimi vysporiadať. Dotýka sa tu najbolestivejších rán človeka a vlieva do nich akoby liečivý olej.

V druhej časti knihy, pomenovanej Človek v ťažkých situáciách, autor citlivo odpovedá na otázky ľudí, ktorí sa nachádzajú v ťaživých životných situáciách, vrátane stavov vzbury proti vlastnému životu či chudoby. Ďalej sa zamýšľa nad otázkami, ktoré súvisia s využívaním internetu, dezorientáciou mládeže, stratou zmyslu života, ako aj vzťahom Katolíckej cirkvi k ľudskej sexualite či nedostatkom morálky.

Na koniec knihy sa autor dotýka aj otázok zasvätených osôb, napríklad ako si zachovať čistotu, či je možné priateľstvo v celibáte, ďalej ako vytvárať opravdivé rehoľné spoločenstvo, ako riešiť otázku pohoršenia a mnohé iné.

Mne osobne táto kniha dost' rozšírila životný obzor a dala mi veľa aj čo sa týka mnohých mojich duševných otázok. Veľmi odporúčam siahnuť práve po tejto knihe každému, kto hľadá odpovede na podobné životne dôležité otázky, ako i tomu, kto túži rozšíriť si obzor práve v oblasti pocitov, aby tak vedel lepšie chápať a priblížiť sa k svojmu blížnemu.

Matej PORUBSKÝ, 2. ročník
foto: internet

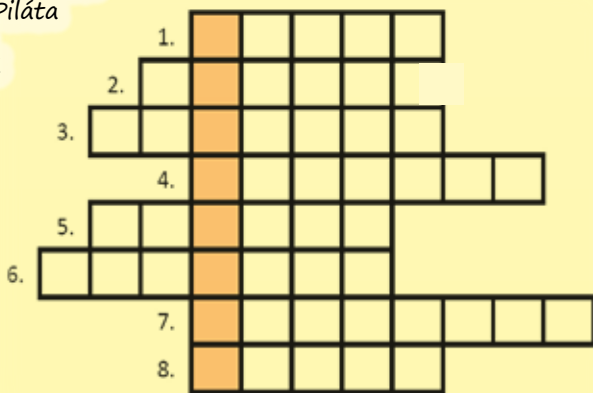

Tajnička... po druhé

Ponúkame vám novú, tento raz azda naozaj jednoduchú tajničku. Odpovede z nej sa dozviete, keď si prečítate Lukášovo evanjelium. Riešením tajničky je meno jednej dôležitej osoby v ranokresťanskom spoločenstve, ktorá sa spomína hlavne v Skutkoch apoštolov. Ešte prezradíme, že táto osoba bola pomocníkom sv. apoštola Pavla pri jeho prvej misijnej ceste.

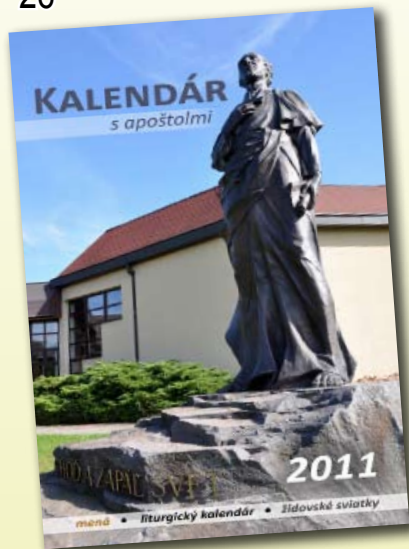
1. V Lukášovom evanjeliu sa nachádza podobenstvo o Lazárovi a ešte jednej osobe, ktorá, na rozdiel od Lazára, netrpela materiálnu núdzu. Ako evanjelium pomenúva túto osobu?
2. Ďalšia osoba, ktorú máte uhádnuť, chcela uvidieť Ježiša, keď prechádzal jeho mestom, ale keďže bola malej postavy, musela sa vyštverať na planý figovník.
3. O ďalšej osobe prezradíme, že mala kráľovskú hodnosť a veľmi túžila vidieť Ježiša, čo sa jej krátko pred Ježišovým ukrižovaním aj podarilo.
4. Ako sa nazývala oblasť, resp. miesto, kde Ježiš v synagóge verejne kázal a jeho kázanie spočiatku ľudí udivovalo, no skončilo sa tým, že ho vyhnali a chceli ho zhodiť z vrchu, na ktorom bolo toto mesto postavené? Toto mesto bolo aj Ježišovou domovinou.
5. Ako sa volá dedina, ktorá je od Jeruzalema vzdialená 60 stadií a práve na ceste do tejto dediny dvaja z učeníkov stretli zmŕtvychvstalého Krista, pričom až večer ho spoznali pri lámaní chleba?
6. Aké je meno ženy, ktorú svojou návštevou ešte pred Ježišovým narodením poctila samotná Panna Mária?
7. Ako sa volá judejské mesto, z ktorého pochádzal muž menom Jozef, člen veľrady. Po ukrižovaní si od Piláta vyžiadal Ježišovo telo.
8. Ako znie druhé, resp. pôvodné meno poštolu petra?

Riešenie tajničky nám môžete poslať na náš e-mail alebo bežnou poštou. Obidve adresy nájdete v tiráži časopisu vo vnútornej strane obálky. Z riešiteľov minulej tajničky sme vyžrebovali pána Štefana Moravčíka zo Zvolena.

Prajeme Vám mnoho zábavy i poučenia!

(-pi-)

**Nová možnosť podporiť kňazský seminár!
Skvelý vianočný darček!
Možnosť vidieť seminár každý deň v roku!**

Kňazský seminár svätého Františka Xaverského
vám ponúka
NOVINKU

KALENDÁR 2011

s fotografiami kňazského seminára

- mená občianskeho kalendára
- liturgický kalendár
- židovské sviatky
- fázy mesiaca

BONUS!

charakteristiky dvanástich apoštolov

Kalendár si môžete

objednať na adrese seminára
alebo prostredníctvom internetu
(adresa v tiráži na s.2);

kúpiť v mesiacoch november
a december na Starých Horách.

Cena: 2,50 €

tipy

Prečo zomrel sv. Pavol
v Ríme?
Lebo tam mu cestovná
kancelária poslala účet za
cestovanie.

Prečo Boh stvoril čas?
Lebo predtým stvoril digi-
tálky a rozmýšľal, ako ich
využije.

Božie kráľovstvo sa podobá
kvasu, z ktorého vykvasí do-
bré pivo. (Smädný mních)

V spovednici:
Spovedajúci sa: „V pia-
tok som jedol mäso, v so-
botu kakao a v nedelu
marhuľu.“
Spovedník: „Prišli ste vyznať
svoje hriechy, alebo svoj
jedálny lístok?“

(-pi-)

dodá LÚČ

Láska premohla svet

Kráčam si po ulici a pozerám na mesiac.
Je nádherná noc a ja Bohu chcem spievať.
Za radosti, bolesti a každý jeden večer,
že život nie je monotónny, nejestvuje priemer.

Že či som hore, dole, On je stále tu,
On je Boh, ktorý hrá s nami zvláštnu hru.
No predsa neopustí, keď pod nohami horí.
Ty si Jeho dieťa a On ten, ktorý ťa stvoril.

Ty patíš Jemu a On patrí tebe,
Láska, ktorú všetci zažiť chceme.
Láska, skrze ktorú vznikol svet,
no v tomto malom svete lásky už asi niet.

A predsa tá láska premohla svet,
keď taká bezbranná prišla na svet.
Predsa husté mračná presvietil jas,
z hviezdy, ktorá z kríža volá na nás.

Peter Píš